

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 160 Lei

Creștinismul și viața

Omenirea, în avântul său științific și tehnic, a ajuns să prețuiască mai mult valorile materiale ale vieții decât cele spirituale. Gravitatea vieții s'a deplasat dela centrul și izvorul ei spiritual, care e Dumnezeu, spre viața materialistă; cu alte cuvinte, dela cele spirituale și veșnice, la cele materiale și trecătoare. Aceasta a făcut ca omenirea să transforme mijloacele vieții în scop al vieții.

Pentru omenirea de azi, ultimul scop al vieții a ajuns să se mărginească numai la lupta pentru o viață confortabilă și plină de plăceri. Ea voește cu orice preț să ajungă stăpâna vieții și în acest scop a produs tehnica sa formidabilă.

Creștinismului, — care este cea mai înaltă concepție de viață, sau cum a spus dl prof. univ. D. Roșca, într'o conferință, „cea mai înaltă formă de religie la care s'a putut ridica firea omenească” — i s'a substituit materialismul istoric a lui Karl Marx.

Acesta din urmă, însă, prin trista experiență a poporului rus, ne-a arătat odată pentru totdeauna, că nici o teorie omenească oricât de ideală ar fi ea, nu se poate aplica vieții omenești în afară de creștinism și ca orice năzuință după paradisul terestru, rămâne doar o iluzie. Deaceea creștinismul rămâne singura și nesdruncinată concepție a vieții ideale și a fericirii adevărate.

Viața e un dar al lui Dumnezeu (V. Gomoiu) și ca atare trebuie trăită după preceptele Lui. „Viața în afară de grație e o viață abstractă (N. Berdiaeff: Un nou ev Mediu, 1936, pag. 23).

Dar, omenirea în avântul său tehnic și științific, în loc să se urce spre înălțimile vieții spirituale, care e cea adevărată și veșnică, s'a coborât spre o viață materialistă, îndepărtându-se astfel de adevăratele ei surse, „negând pe omul spiritual și afirmând pe cel natural, sclav al necesității”.

„E o lege generală că individualitatea o-mului e puternică și înfloritoare atunci când admite realitățile și valorile supraindividuale

și supraomenești și se supune lor” (N. Berdiaeff, op. cit. pag. 21).

„Identitatea omenească ca orice autoritate autentică nu e conținută decât în tăria spirituală, care imprimă pecetea unității divine pe orice multiplicitate omenească; ea dispăre în abstracție și izolare” (Idem, pag. 22).

Nu mai admitând o putere supraomenească, nelimitată și nemuritoare, precum și o continuă tendință spre ea, renaște frumusețea și se produce puterea în viața pământească.

Indată ce omul s'a depărtat de Dumnezeu și s'a ridicat împotriva Lui, s'a ridicat și contra lui însuși, fiindcă omul este chipul și asemănarea lui Dumnezeu. „Omul fără Dumnezeu încetează a fi om”, căci orice separare de El și învățătura Lui, dăse pe om în mod sigur la nimicirea sa însăși.

Viața fără Dumnezeu e ca un pustiu sau cum zice Mihail Eminescu — „o nebunie și tristă și goală”.

Deaceea, oricât s'ar îndepărta omenirea de creștinism și ar recurge la alte stiluri de viață, tot numai „sentimentul religios rămâne ca cel mai puternic regulator al vieții omenești și se poate apela la el cu mai mult folos decât la rațiune” (V. Gomoiu). Nu se poate căuta substanța vieții precum și scopul vieții în altă parte decât în creștinism.

Iată pentru ce, timpurile de azi ne impun la o renunțare totală a simulării religioase și la o întoarcere din nou spre izvorul vieții care e Dumnezeu. A trăi o viață creștină însemnează a trăi ca Dumnezeu și pentru Dumnezeu.

„Libertatea omului, libertatea spiritului nu poate fi salvată decât dacă se recunosc aceste scopuri spirituale ale religiei și dacă ne supunem voinții divine; căci stricăciunea omenească și arbitrarul distrug libertatea omului.

„Dumnezeu trebuie să redevie centrul vieții noastre întregi, gândirea noastră, sentimentul nostru, singurul nostru vis, singura noastră nădejde” (N. Berdiaeff, op. cit. pag. 80). Semnificația vieții nu se poate găsi decât în legătura permanentă cu Dumnezeu.

Adevărul rostit de Mântuitorul Hristos rămâne veșnic acelaș: „Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni” (Mt. 6, 24).

Pr. Marin Sfetcu

Intre Biserică și Stat

Di prof. Aurel Popa, eminentul secretar general al Cultelor, a acordat ziarului „Țara” din Sibiu, un important interview, despre *politica bisericească a Guvernului Mareșalului Antonescu*, din care reproducem fragmentar următoarele întrebări și răspunsuri:

Ce nădejdi punei în colaborarea armonică dintre Biserică și Stat, pe care a ușurat-o și adâncit-o Domnul Mareșal Antonescu?

Dacă — după cum ne-o arăta istoria — primele manifestațiuni ale organizării de stat au fost religioase, capul bisericii fiind și șeful statului; dacă la baza constituțiilor statelor moderne stă și astăzi dreptul roman, întocmit de Iustinian, cu o concepție profund creștină; dacă cea mai puternică forță de închegare a neamului nostru a fost credința; dacă — în sfârșit — aceiași indivizi care alcătuiesc statul formează și comunitatea bisericească, o bifurcare a țărilor urmărite de Stat și de Biserică nu poate fi nici măcar concepută.

Este foarte adevărat că între Stat și Biserică au existat reticențe și rezerve, dar aceasta pe vremea când o parte din Români erau înglobați imperiului austriac, ostil și tiranic, străin de ființa neamului și de credința lui. Era normal atunci, ca instinctul nostru de conservare să caute sprijin și îngrădire în prudente rezerve și autonomii, ca cel puțin sub scutul altarelor, acea fracțiune năpăstuită a neamului nostru, să-și poată păstra etnicitatea. Astăzi încă — lucru pe care unii nu-l pot pricepe — nu mai poate exista niciun antagonism între Stat și Biserică; ele și-au pus în acord interesele pentru atingerea obiectivului suprem: solidaritate și unire, pentru ca jertfele negrate aduse de ostașii noștri pe depărtate câmpuri de luptă, să poată rodi.

Mareșalul Antonescu s'a străduit să intensifice această normală colaborare dintre Stat și Biserică. A promis, dintru'nceput, să sprijinească „din toată inima și din toate puterile” Biserica. Și și-a ținut cuvântul. Niciodată Statul n'a susținut mai larg activitatea Bisericii. Sub regimul Mareșalului Antonescu s'au vindecat răni vechi, s'au adus legi cari să netezească drumul ostentorilor în ogorul Domnului, măsuri cari să înlesnească activitatea pastorală a clerului...

Se vede, din cele de mai sus, că Statul a construit armatura de oțel; Biserica trebuie să vină acum și să îmbrace acest schelet — prin străduința slujitorilor ei — în marmura ce va da clădirii, zămislită din străduințele comune, frumusețea, maestratea, strălucirea, prin care să înfrunte veacurile.

Prin recenta desființare a sectelor religioase, solidaritatea sufletească a tuturor Românilor a fost considerabil cimentată. Ați putea să ne spuneți ceva în această chestiune?

Intr'un articol publicat recent în ziarul „Porunca Vremii”, am arătat atât împrejurările cari au dictat măsura desființării sectelor cât și urmările bune ce sperăm să aibă această măsură prin readucerea în sânul comunității naționale a celor ce s'au lăsat amăgiți de indivizi cari urmăreau desbinarea noastră prin toate mijloacele.

Suntem siguri că Biserica va ști să folosească acest prilej pentru a desfășura cu sfântă râvnă o activitate de apropiere a tuturor de sfintele altare, nu numai reaprinzând lumina credinței adevărate în sufletele unde rătăcirea sectară a stins-o, ci făcând-o să ardă cu mai multă căldură în inimile unde a fost păstrată și înnodând firul solidarității acolo unde el a fost rupt.

Care este situația Ortodoxiei românești peste hotare?

Cum se susține ea și de ce mijloace dispune pentru a-și realiza scopurile duhovnicești și naționale?

Sunt prea cunoscute și prea dureroase încercările la care sunt supuși nefericiții noștri frați de către vremelnicii stăpânitori ai Transilvaniei de Nord.

Înțelepciunea și înaltele daruri ale Episcopului Nicolae Colan vor ști să îndrepte către bun liman barca lovită de crâncenă urgie a Ortodoxiei noastre cotropite. Cunoaștem zelul duhovnicesc cu care, scoborât ca un adevărat păstor de suflete în mijlocul credincioșilor, acest vrednic chiriarh înseninează desnădejdele, adăpând sufletele obidite din apa vie a credinței.

Atât cât o îngăduie raporturile protocolare dintre noi și țara care-și exercită acum suveranitatea în Transilvania de Nord, guvernul Mareșalului Antonescu n'a pregetat, prin mijlocirea sfintei Biserici, să facă pe cei de acolo să simtă că inima fraților liberi nu-i poate uita, cum nu pot pribegii să uite freamătul codrilor și mireasma câmpurilor ardelene, nici undele repezi ale Crișului.

Cu toate că nu mai există astăzi un Minister al Cultelor, noi avem impresia că se lucrează cu mai mult spor și cu rezultate mai vizibile decât înainte. Cărui fapt i se datorește acest reviriment?

Cred că răspunsul la aceasta întrebare îl puteți deduce ușor din alte o mie de cazuri banale.

De multe ori un titlu pompos face pe cel ce-l poartă să se considere deslegat de orice obligațiuni, scutit de orice sbucium și de orice acti-

vitare. Această lege psihologică, aproape general valabilă, l-a făcut, poate, pe d. Mareșal Antonescu să lase fără titlu ar Subsecretariatul Cultelor.

Cu freamătul ce caracterizează unele firi tumultuoase ce nu se cruță, dăruindu-se deplin, înțet de grija că au la dispoziție un timp limitat pentru realizarea atâtor utile proiecte, d. ministru I. Petrovici și colaboratorii săi dela Culte, au abordat o serie de probleme, unele soluționate și legiferate, altele așteptând avizul Sf. Sinod pentru a fi traduse în paragrafe de lege, toate țintind la transformarea Bisericii într'un organism viu, conștient de marea ei putere dar și de marea ei răspundere. Fără să se abată dela canoane, Biserica trebuie să devină mai elastică în resorturile ei, pentru a-și desăvârși opera, potolind prin intervenția ei frământările spirituale mai rafinate, cât și nevoia organică a celor legați de brazdă, de a rămâne în cadrul tradițiilor apucate „din bătrâni“...

Dar spornica activitate dela Culte — cum o calificați Dv. — trebuie s'o spunem răspicat, se datorește încrederii desăvârșite cu care Conducătorul Statului a întâmpinat propunerile Departamentului nostru, ceea ce ne-a inspirat curajul de a-i supune noui și noi probleme. Apostolile Mareșalului, în spiritul cărora am soluționat atâtea probleme sunt mărturii ale interesului deosebit, a grijei capitale pe care Conducătorul Statului o acordă problemelor bisericesti. Capodopere de concizie și claritate, pline de rodnice sugestii, străbătute de căldura unui suflet mare și a unei inimi ce bate numai pentru Țară, aceste apostile le-am comunicat chiriarhilor, pentru ca să cunoască deosebita dragoste cu care Mareșalul Conducător se apleacă asupra tuturor angrenajelor ce alcătuiesc complicata țesătură a Statului.

Cari dintre numeroasele și bunele înfăptuiri ale Subsecretariatului de Stat al Cultelor și Artelor credeți că merită o atențiune specială, în împrejurările actuale?

Pentru ca Biserica să-și poată îndeplini misiunea se cer. de bună seamă, grele sacrificii materiale cu care guvernul Mareșalului Antonescu n'a ezitat să se încarce. Raportat la cheltuelile celorlalte departamente, bugetul Cultelor a avut înscrise cifre pe care nu le-a avut vreodată, sub nici un alt guvern.

S'au creat numeroase parohii și s'au înființat noi posturi bug tare de preoți. S'a reparat și situația de inferioritate în care au rămas preoții din Ardeal dela Unire, în privința salarizării, asimilându-se salariile celor cu Institut Teologic și bacalaureat cu salariile preoților licențiați, iar profesorilor dela Academii Teologice li s'a făcut o încadrare care să-i satisfacă din punct de vedere material.

Ajutoarele acordate pentru repararea bisericilor și mănăstirilor avariate sau dărâmate de cutremur întrec câteva sute de milioane lei, dacă ținem seama și de sumele date din caseta particulară a Mareșalului Antonescu, de cel dela Președinția Consiliului și de cele peste 300 de milioane distribuite de Prefecturi din ordinul domnului ministru al Internelor, Generalul Dumitru Popescu.

Problema reorganizării mănăstirilor, organizarea misiunii de peste Nistru, înființarea parohiei ortodoxe la Berlin și tratativele purtate pentru înființarea unei parohii ortodoxe la Roma, desființarea sectelor, sunt realizările mai importante ale acestui Departament din cursul anului trecut.

Ușile pocăinței deschide-mi mie, Doamne!

Omul, cât timp nu-l incomodează adevăruri și îndemnuri socotite de el prezente dăunătoare, sau cât timp ființa lui nu-i primejduită de vreun pericol de desființare, aleargă prin toate compartimentele acestei vieți pline de urâciune, dar cu pretenții că aduc fericire. El, culegând strălucirile acestor deșertăciuni, în comparație minoră și inversă cu vizita albinei în fiecare floare, prin împodobirea cu ele, se grăbește să aducă, în același timp, prinoase și laude celui ce le-a risipit cu atâta indulgență. În asemenea situații și sufletul, de cele mai multe ori, își întunecă chipul său divin cu doriri satanice despre care se crede că aduc mulțumire și fericire eternă. Aceste gânduri și fapte luciferice în intenția lor, însă, amăgesc și duc pe om pe drumul larg al bucuriilor și plăcerilor momentane, care nu sunt capabile să-i furnizeze doririle nostalgice de fericire.

În aceste valuri ale vieții, pline de atâtea ispite ce vin dela cel rău, se găsește fiecare ființă omenească, de unde în momente de adâncă revelație internă, își strigă cu sinceritate faptele sale: Dumnezeuule, am trăit și m'am împărtășit, cu fiecare clipă, din bucuriile pe care mi le-a procurat orice situație și orice moment sacrificat pentru aceasta. Trupul rău mi-am pângărit și l vād găunos și ciuruit de toate patimile. Stricatu-mi-am inima și sufletul. Cu gânduri spurcate mi-am rănit toate simțirile mele. O, hii mi i-am pângărit cu priviri nesățioase. Intinatu mi-am urechile, ascultând la fărâdelegi și la necuviințe. Cu cuvinte urâte și nerușinoase mi-am mănjit limba mea și toate a le mele de rușine le-am făcut. Diadema divină de pe frunte mi-a căzut. Purpura nenuririi sdrenșuită am lepădat-o. Mă vād gol și mă simt slăbănog. Nu mai am putere de ridicare. Duc astfel spre peire sigură sufletul și trupul meu, încărcat cu efemeritatea plăcerilor pe care le-am gustat din plin pe drumul veseliei și al desconsiderării mele. Am uitat ce am fost și nu mai știu ce sunt. Nu mă mai recunosc. Mormane de suferințe Vād eă mi se pregătesc în zarea clipelor

care se apropie. Fiind pe marginea prăpastiei, acum înțeleg fiecare șâncet de desnădejde și de durere al sufletului meu. Acum, când „adâncul păcatelor și vișorul greșalelor mele mă turbură”, simt nimicnicia mea în fața vieții și a morții. De aceea, înălțându-mi gândul către Dumnezeu pe care, până acum, L-am exclus din intimitatea vieții mele, șoptesc în taină: „Rugăciunea mea voiu vărsa către Domnul și Lui voiu spune scârbele mele, că s'a umplut sufletul meu de răutăți și viața mea de iad s'a apropiat, Dumnezeule din stricăciune scoate-mă!”

Omul deci, neputându-și câștiga prin sine acea beatitudine eternă, după care a alergat în viață, umilit se întoarce spre alte zări, spre limane de lumină divină. Își frânge genunchii și-i apleacă pe lespezi de altar. Fruntea și-o coboară în țărâna pământului și cu fața brăzdată de lacrimi, în care atitudine cerbicia umană înfrântă se topește, strigă către Dumnezeu după o scântie de milostivire: „Doamne, ușile pocăinței deschide mi mie păcătosului. Primește mă ca pe tâlharul în raiu...” să mi pot mărturisi neputința și slăbiciunile mele Ție, căci numai fărădelegi am săvârșit. „Cugetând eu ticălosul la mulțimea faptelor mele celor rele, mă cutremur de înfricoșata zi a judecății”. De aceea, picătură de umilință dă-mi mie păcătosului să mă trezesc din realitatea în care trăiesc și să însetez mereu după Ține, Doamne.

În fața acestei realități, cu imense urmări pentru adevărata viață ce urmează după moartea trupului, aproape fiecare ființă omenească se simte îndemnată a lua o atitudine hotărâtoare. Puterea de științare a sufletului, ca un instinct de conservare pentru viitor, o cere aceasta. Momentele pentru pregătirea de îndreptare a cursului vieții sunt multe și felurite. Așa e și postul de pregătire pentru praznicul Învierii Domnului. E momentul prielnic ca, după cum ochiul uman și cel al viețuitoarelor când sunt în întuneric absoarbe, cu o putere nebănuită și nevăzută, picurii de lumină pe cari întunericul nu i a putut înghiți, și sufletul creștinului să absoarbă mai intens lumina dumnezeescului adevăr. Glodurile păcatelor isvorite din poște trupesti precum și cele primite din ispitiri diavolești l au murdărit îndeajuns până acum, lipsindu-l de curățenia angelică. E timpul a fi sincer cu el însuși și e momentul ca fiecare creștin să alerge la paburul mântuirii, limpezindu-și sufletul și conștiința de negura păcatelor în apa adevăratei căințe și să strige din adâncul inimii copleșită de înfrânare, îndreptare și dornică de izbăvire: „Dumnezeul meu, mântuiește mă.”

Diacon Alexandru Budai.

Stropi din cascada vieții...

A suferi însemnează a vedea binele din rău ;
a iubi însemnează a vedea binele din bine.

Fericirea e viață de iubire, nu iubire de viață...

Iubirea e extrema vieții, sau viața e extrema iubirii? Și, care-i extrema de început și care-i extrema de sfârșit...

Nu sunt amândouă fără amândouă extremele ?
Adică : una și aceeași realitate...

Viața e un absolut de iubire ; iubirea e un absolut de viață.

„Iubirea e un suport în fața neantului” (Dan Petrașincu) ; suferința e un suport în fața absolutului...

„Viața și moartea sunt un vis în vis” (Edgar Poe). Ce vor deveni prin înviere ? Nu realitate în realitate ?

„Lumea este un lucru spiritual” (Lao Tse). Aceasta e marea spiritualului și realitatea lumii.

Gloria spiritualului stă tocmai în faptul de a și că lumea nu e făcută pentru ea, ci pentru el.

Nebunia este renunțarea la realitate și pierderea visului. (Ele sunt numai împreună). A trăi fără vis și fără realitate...

Fericirea este comunitatea de viață cu Dumnezeu ; suferința este comunitatea de viață cu oamenii... (Suferința, nu nefericirea).

Copiii, prin ochi, își arată sufletul, nu corpul. Oamenii mari fac invers. Să fie, oare, creșterea, inversarea naturii?...

Creștin e acela a cărui conștiință vede mai mult decât e existența lui.

Valoarea noastră nu se întemeiază pe existența noastră, ci pe existența lui Dumnezeu. Dacă n'ar exista Dumnezeu, la care să ne raportăm existența, n'ar exista nici o valoare.

Gând creștin : Libertatea mea nu se întemeiază pe osânda altora. Libertatea mea se întemeiază pe libertatea tuturor.

Libertatea există, nu o creiem.

Destinul este forma pe care o are existența noastră ; soarta este forma pe care o are trăirea noastră.

Soarta se naște din tăria sau slăbiciunea pe care o opunem destinului, din atitudinea cu care-l întâmpinăm și-l primim.

Destinul are un punct comun cu soarta : sfera de virtuți și de vicii.

Lacrimile sunt realitatea pe care natura umană o pune viciului. — Prin lacrimi salvăm natura de neant.

Ochii și inima sunt totdeauna organele lumini și vieții. De ce nu sunt, oare, totdeauna și organele adevărului?...

Ce-i mai rău și ce-i mai bine: să plângi pentru tine din cauza altora, sau să plângi pentru alții din cauza ta?

Vai de cine nu cunoaște cota lacrimilor!..

Viața nu trăiește ci e trăită; spiritul nu e trăit ci trăiește.

Gh. Moțiu.

In autobus

Ca în autobus adevărat. Inghesuți, striviți, unul peste altul, fără ca să se cunoască, fără ca să-și deschidă sufletul unul altuia decât doar spre a mormăi o scuză ori vreo înjurătură.

În suflete, aceeași valmășeală. Bărbați cari își țin strânse gențile sub braț, femei cari caută în poșete după cutie cu ajusteli, copii cari se cățără pe ferestre, tineri cari fac pe grozavii, tinere cari ca întotdeauna au găsit un motiv de a râde pe infundate.

Oare ce crede lumea aceasta la fel ca și alta și ca mine, despre sineși, despre viață, moarte, prezent și viitor? Cu ce-și muncește sufletul? Ce drum o apucat sub soare?

Ca'ntr'un vis îi văd fiecare viața și iau parte la ea cu gându mi.

Copiii de colo știu, Doamne, că nu-i vei cruța de necazuri și dureri. Au trebuință de ucenicirea aceasta, de botezul, piava, resortul progresului, de acest mijlocitor al frățietății, de această piatră din capul unghiului iubirei. Fă cel puțin ca aceste încercări trebuincioase să răscumpere ori să întrecă lipsa de bucurie pe care-o va îngădui providența ta în viața lor. Să le fie viața rodnică chiar și în necazuri! Orânduiește Doamne, ca „ce-i mici“, plâpândele fapturi, să îndure cât se poate mai puțin!

Iar pe tinerii visători, plini de ambiție și iubire, îndreaptă-i în spre ție te luminoase și iubiri rodnice. Zâmbește cu bunătate grabei lor de a trăi. Ei nu știu că graba în trai e graba de a îmbătrâni și a muri. Fă să dea tinerimca aceasta de urma iluziilor fără să le scazi din bucurie și curaj.

Și adulții? Vârșnicii în a căror conștiință nu prea pot pătrunde nici eu și poate nici ei,

până unde au ajuns în planurile tale? Cum îi judecă dreptatea ta și cum răspund harului tău? Dacă aș fi intrat în vorbă cu unul dintre ei, poate ne am fi împrietenit și aș fi aflat multe. Oricum; de sunt buni, fă-i și mai buni; de sunt răi, dar.... ce știm noi despre rău? Aparența binelui e înaintea fiecăruia.

Te rog dar Doamne pentru propășirea bunilor și pocăința păcătoșilor. Pentru îndepărtarea ispitei de cei slabi și pentru biruința celor tari. Pentru împlinirea dorințelor drepte și lepădarea de cele deșerte.

Privirile acestea toate, cărora nu le pot pătrunde taina, știu că exprimă lucruri a căror listă e scrisă și în inima mea. De aceea, să binecuvințezi Doamne pe cel ce se roagă fără să știe de ele, împreună cu cei cari poate știu și nu vreau să se roage.

P.

Despre ce să predicăm?

La *Duminea Ortodoxiei* (I din Post, 14 Martie) vom predica despre *Sfintele icoane*.

Duminea primă din Postul mare se numește a Ortodoxiei. În această Duminecă s'a încheiat *lupta contra sfintelor icoane*, luptă care a durat cam o sută de ani. A început-o Leon Isaurul, un soldat ajuns împărat. La fel făcură și urmașii lui, până la a. 787, când s'a ținut al doilea sinod ecumenic dela Niceia, care a hotărât că „este permis și chiar folositor și bine plăcut lui Dumnezeu a face icoane religioase și a le cinsti, iar nu a le adora, căci adorarea se cuvine numai lui Dumnezeu“. Dar nu peste mult, apucând tronul un alt soldat, Leon Armeanul, izbucni din nou lupta contra icoanelor, până când în a. 843 s'au întărit hotărârile sinodului dela Niceia și s'a stabilit ca amintirea acestei învingeri a credinței adevărate asupra rătăcirii ce scotea icoanele din biserică, să se prăznuiască în fiecare an la Duminea aceasta. Deatunci a rămas neclintită în Biserica noastră cinstirea icoanelor sfinte, ca o caracteristică a credinței noastre, care fără icoane n'ar mai fi Ortodoxie.

Se cuvine, dar, ca în această Duminecă a Icoanelor să lămurim: la ce sunt bune sf. Icoane și unde este locul lor: numai în biserici, sau și în casele noastre?

Noi nu socotim sf. Icoane numai ca niște podoabe. E adevărat: sunt și podoabe minunate, atât pentru *biserică*, cât și pentru *casele creștinilor*, cărora le imprimă un aer de vechiu tradiționalism religios.

Dar icoanele sunt și paginile unei cărți deschise — „Biblia neștiutorilor de carte“ — din care

și cei ce nu știu citi văd viața Mântuitorului cu întâmplările-i minunate. Icoanele sunt, adecă, *mijloace potrivite de intuiție duhovnicească*.

Dar nu numai atât! Ci icoanele sunt — după cum zice Voeyodul Neagoe Basarab — „*semnul și chipul Domnului nostru Iisus Hristos și pecetea lui*“. Intr'adevăr, în rugăciunea de sfințire a icoanei, preotul roagă pe Mântuitorul să și plece fața sa pe icoană și să-și lase chipul pe ea, întocmai ca odinioară pe năframa sfintei Veronica.

Icoanele sunt, așadar, pecetea și *semnul credinței adevărate*. Căci bine știm că ereticii le-au lăpădat și le lăpădă.

Icoanele sunt *chipul lui Dumnezeu în casa, în familia și intimitatea noastră*. Căci dacă Mântuitorul și Sfinții sunt prezenți în chip văzut pe icoane, atunci ei pot fi prezenți și în chip nevăzut și real, între noi.

Icoanele sunt *martorii vieții noastre*. În casa cu icoane sfinte nu e locul gândurilor, vorbelor și faptelor urite, căci din icoană sunt de față — după zisa Psalmistului — „*ochii Domnului asupra celor drepți, și urechile lui la rugăciunile lor*“ (Ps. 33, 16).

Icoanele sunt *unelte spirituale*. Precum plugul e o unealtă prin care ne câștigăm pâinea zilnică, icoanele sunt unelte sfinte prin care ne câștigăm Harul lui Dumnezeu. Aceasta ne-o dovedesc multe minuni întâmplăte cu sf. Icoane.

Fericitul Dositeiu călătorise odată la Ierusalim, și pe muntele Măslinilor văzu o icoană reprezentând chinurile iadului. Privi icoana, și sufletul său se umplu de frică, fiindcă nimeni nu i vorbise până atunci despre iad. Pe când privea atent, văzu o femeie acoperită cu un văl, care-i lămurii ce chinuri așteaptă pe om în iad pentru diferite păcate, și la întrebarea lui: ce trebuie să faci pentru a scăpa de aceste chinuri, femeia răspunse: — „*Fiul meu, roagă-te cu sârguință, evită păcatele, ține posturile, și te asigur că nu vei cunoaște aceste pedepse*“. După acest sfat femeia dispăru. Era Maica Domnului. Nepăsătorul tinăr cugetă mult la această întâmplare și se strădui să trăiască creștinește. Ca acest caz de întoarcere la Dumnezeu sau de vindecări minunate, s'au mai întâmplat multe în fața icoanelor.

Icoanele sunt *sfinte*, pentrucă înainte de a le așeza în biserică sau în case, ele se sfințesc. Deaceea se cade să le cinstim, să le sărutăm și să le aprindem candelile, ca unor lucruri sfinte.

Și totuși contrarii Ortodoxiei spun că cinstirea icoanelor este împotriva poruncii a II-a: „*să nu-ți faci chip cioplit...*“ Icoana — zic ei — este chip cioplit, este idol. Dar aceștia nu pot aduce nici un temei din Scriptură, în această privință. Căci toate dovezile aduse de ei nu sunt

împotriva icoanelor, ci se referă la idoli, adecă la niște *zei ireali*, pe care omul și-i făcea și apoi li se închina, — și nu la sf. icoane. Nici Domnul Hristos n'a combătut, niciunde și nicicând, chipurile brodate sau pictate în templul din Ierusalim. Nu le-a combătut pentrucă, atât acestea cât și sf. Icoane de azi, nu cuprind în sine ideia adorării unui idol, ci ideia adorării lui Dumnezeu și a cinstirii sfinților. Căci *nu cinstim lemnul sau metalul sau vopseaua icoanei în sine și pentru sine, cum își cinsteau păgânii idolii lor care nici nu existau în realitate ca ființe în afară de piatra sau lemnul cioplit, ci — precum zice sf. Vasilie cel Mare — „cinstea adusă icoanei se îndreaptă spre originalul ei*“. Adecă trec cu gândul dincolo de lemn și vopsea, și cinstesc pe cel înfățișat pe icoană, care și există în afară de ea. Icoana e numai chipul lui Dumnezeu și al Sfinților, și nu însuși Dumnezeu sau Sfinții.

Înfățișem pe Dumnezeu, care este Duh nevăzut și necuprins în icoane cu chip de om, pentrucă el de multe ori s'a arătat în acest chip. T. V. are multe arătări de acestea. Iar T. N. ne arată pe sf. Duh în chip de porumb și ca niște limbi de foc. Iar Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, despre care sf. Apostol zice că e „*chipul lui Dumnezeu cel nevăzut*“ (2. Cor. 4, 4; Col. 1, 15; 1. Tim. 3, 16), a luat corp de om văzut. Dela el el ne-au rămas icoane. Așa e vestitul *giulgiu* din mormânt pe care au rămas întipărite figura și rănile lui — și pe care învățații de azi îl declară autentic — care există și azi. La fel și icoana lui Hristos cea nefăcută de mână omenească.

Toți creștinii adevărați, dela Iisus și până azi, au cinstit sf. Icoane, pentrucă cinstirea icoanelor e cinstirea lui Dumnezeu.

Icoanele sunt lucruri sfinte, de mare preț pentru viața noastră sufletească. Ele ne atrag atenția spre priveghiere, căci le vedem mereu în casa noastră. În fața celor închipuiți pe icoane noi ne recunoaștem păcătoși, căci ele reprezintă pe cei ce au atins prin viața lor culmea sfințeniei. Ele sunt masa de pe care Harul se revarsă asupra noastră. Ele ne predică, fiindcă sunt Biblia deschisă înaintea tuturor. Ele dau dovezi despre puterea credinței, pentrucă înaintea lor credința a săvârșit multe minuni. Ele sunt dovada credință adevărate, căci astăzi serbăm înfrângerea celor ce luptau în contra lor. Ele ne îndeamnă la fapte bune, căci ne arată în chip văzut pe atâția Sfinți, mari binefăcători ai omenirii. Ele ne alină, întru câtva, dorul după Hristos Dumnezeu, căci îi vedem fața. Înaintea lor ne putem ruga mai bine, cu toată smerenia, cu toată căldura inimii. Ele sunt înfine o sinteză văzută

și o pecetie caracteristică a ortodoxiei. Sunt pozoabele bisericii, dar și ale caselor noastre. Precum tablourile, așa și sf. Icoane sunt cartea de vizită a celor ce locuiesc într-o casă. În multe case vezi tablouri scumpe — unele chiar spre rușinarea celor ce înfră în casă și spre rușinea gazdei — și nici o icoană sfântă. Nu cumva și casa noastră e tot așa?!

Dacă da, atunci să aruncăm depe pereți tablourile acelea, care sub pretext de artă ne pervertesc sufletele, și să punem în locul lor icoane sfinte. În fiecare casă să ne facem un locșor sfânt cu icoană și candelă unde copiii noștri și noi ne vom face rugăciunea. Astfel ne vor fi și ferestre prin care noi, rugându-ne, privim spre Dumnezeu. Ele ne vor sfinți atmosfera familiară. Și orice vorbă orice faptă așa o vom săvârși, ca și când prin icoană ne privește și ne ascultă însuși Mântuitorul, căci: „Ochii Domnului asupra celor drepți și urechile lui spre rugăciunile lor” (Ps. 33, 16).

B.

Cărți și Reviste

Diacon Nicolae Mladin: Doctrina despre viață a Profesorului Nicolae Paulescu. Colecția „Problemele vremii” Nr. 6, Sibiu 1942, p. 60, lei 50.

Părintele diacon N. Mladin, unul dintre tinerii teologi de mare speranță, la studii încă prin Apus, a dat publicității, pe lângă foarte numeroase și substanțiale articole și recenzii prin reviste și ziare, o carte de popularizare despre „Biserica lui Dumnezeu”, despre care am vorbit în numărul trecut al revistei, și două studii de mare actualitate: „Comunitarism și Comunism” și „Doctrina despre viață a Profesorului Nicolae Paulescu”.

În primul studiu desvăluie erorile comunismului și arată deosebiri care există între principiile lui și cele ale moralei creștine, comunitare.

În studiul al doilea ridică vâlul uitării de pe opera Profesorului N. Paulescu, operă deosebit de prețioasă pentru a arăta un moment foarte important din raportul științei față de religie. Cu o răbdare pilduitoare, Părintele Mladin s'a aplecat asupra lucrărilor reputatului și regretatului savant român; le-a citit cu atenție și a desprins din vastul lor cuprins ideile sănătoase pe care Doctorul Paulescu le opune învățaților materialști din vremea sa și din toate vremurile.

Pentru oricine dorește să cunoască erorile darvinismului și să-și formeze o concepție științifică despre viața omenească, despre instincte, patini și remediile lor, studiul Părintelui Mladin stă la îndemână, — temeinic, lămuritor și deplin convingător.

Biserica Ortodoxă Română, Revista Sfântului Sinod, închină numerii 9—10/1942 pomenirii sinodului dela Iași, ținut la 1642.

Semnează articole de înaltă valoare științifică și literară P. C. S. Părintele Nicolae M. Popescu membru al Academiei Române despre „Pomenirea mitropolitului Petru Movilă și a Sinodului de la Iași”, dl prof. univ. P. P. Panaitescu despre „Petru Movilă și Români”, dl N. A. Gheorghiu despre „Intâmpinarea” lui Meletie Syrigos și Richard Simon și Arhim. I. Scriban despre „Mărturisirea Ortodoxă” ca izvor de învățătură pentru predicare și viețuire creștinească. Recenziile și notele bibliografice, la același subiect, le semnează dl prof. univ. T. M. Popescu și diac. Gh. I. Moisescu.

Revista Teologică, numerele de pe Ianuarie și Februarie 1943, prezintă în 160 pagini, un material excepțional de bogat și ales.

În studiul despre „Învățătura tuturor învățăturilor”, Părintele redactor G. T. Marcu aduce foarte prețioase și judicioase considerații asupra pastorației. Reținem din acest articol — merit a fi citit și meditat de toți preoții — concluziile pe care autorul le trage din îndrumările pastorale pe care I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae le-a recomandat preoților: 1. Impărtășirea cu Sf. Taine, 2. Predica densă de învățătură dumnezeiască, 3. Exercițierea pastorației individuale, 4. Practicarea iubirii și milosteniei creștine, 5. Întărirea încrederii poporului în Dumnezeu, în puterile Neamului și în dreptatea luptelor și jertfelor noastre.

Dl prof. Dr. I. Lupaș publică un studiu despre „Mitropolitul Teodosie Veștemeanul”; dl prof. V. Literat scrie pagini din trecutul bisericii făgărășene, Pr. Gh. Secaș despre Oastea Domnului la douăzeci de ani. Pr. A. Cuznețov traduce o scrisoare foarte interesantă a Episcopului Iosif de Taganrog, asupra raporturilor dintre Biserica ortodoxă rusă cu „Biserica vie” sub jugul bolșevicilor, trimisă P. S. S. Parintelui Episcop Andrei de către P. C. Ierom. Șt. Lucaci. Alte studii și articole semnează PP. CC. Dr. S. Căndea, Prot. st. Em. Cioran, Pr. Gh. Șoima, Pr. V. Perian, Prof. Dr. I. Todoran, Dr. I. Moisescu, Dr. G. T. Marcu și Prof. S. Radu. Urmează mișcarea literară, foarte bogată, cronica, note și informații.

Prin forma elegantă și cuprinsul variat și select, „Revista Teologică” rămâne un îndrumător cultural de care clerul nostru nu se poate lipsi.

Abonamentul de 560 lei anual, pentru vremea noastră, este destul de redus.

Informațiuni

■ **Hirotonie.** P. S. S. Părintele Episcop Andrei a hirotonit în 25-26 Februarie c. pe candidatul Traian B anga intru preot pentru parohia Sârbi.

■ **Dumineca Ortodoxiei** în Eparhia Aradului se va sărba și anul acesta ca și anii trecuți, însoțită de misiuni religioase în toate centrele protopopești. Dela Arad P. S. S. Părintele Episcop a trimis următorii delegați:

PP. CC. cons. ep. Tr. Cibian la Pecica, C. Magieru la Ineu, C. Turicu la Chișineu-Criș, prof. S. Șiclovan la Buteni, Gh. Popoviciu la Săvârșin, Il. Felea la Cermei, P. D. Heleanu la Radna, Pr. V. Mihoțiu la Șiria, P. Bogdan la Hălmagiu și Ierom. I. Nicoară la Gurahonț.

■ **A opta miuune?** Stalin, dictatorul roșu, antihristul Bolșevichiei, la telegrama de felicitare primită dela Arhiepiscopul de Canterbury, cu prilejul comemorării împlinirii celor 25 ani de când a fost înființată armata roșie, a răspuns că-i mulțumește și îl apreciază.

O văzurăm și p'asta.

Școala de Duminecă

11. Program pentru Dum. 14 Martie 1943.

1. *Rugăciune:* „Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al grijei de multe, al iubirii de stăpânie și al grăirei îndeșert, nu mi-l da mie. Iară duhul curățeniei și al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie, slugei Tale. Așa, Doamne Impărate, dăruiește mie ca să văd greșalele mele și să nu osândesc pe fratele meu. Că bine ești cuvântat în vecii vecilor. Amin“. (Ceaslov pag. 20).

2. *Cântare comună:* „Cuvine-se cu adevărat, să Te ferim pe Tine, Născătoare de Dumnezeu...“ (Dela Sf. Liturghie).

3-4. *Cetirea Evangheliei* (Marcu 2, 1-12) și *Apostolului* (Evrei 11, 24-26 și 32-40) zilei, cu tâlcuire.

5. *Cântare comună:* Doamne, nu mă lepăda dela fața Ta... (Priceasnă. Vezi: 70 cântări religioase).

6. *Cetire din V. T.:* Isaac adus ca jertfă. (Facere c. 18, 1-18).

7. *Povește morale:* Folosul temerei de Dumnezeu. (Înțel. Is. Sirah c. 15).

8. *Intercalații:* (Poezii rel. etc).

9. *Cântare comună:* „Apărătoarei Doamne, pentru biru-nță... (Vezi: Paraclisul Maicei Domnului).

10. *Rugăciune:* „Doamne, îndurate și milostive, îndelung răbdătorule...“ (Dela Liturghia înainte sfântă. Vezi: Liturghier pag. 170).

(A se vedea „Instrucțiunile“ din Nr. 1-1943. al „Bis. și Șc.“) A.

Nr. 962-1943.

Ordin Circular

Atrag în atențiunea P. C. Preoți asupra faptului că *Duminecă, în 7 Martie a. c.* la Sf. Liturghie trebuiesc scoase agnecțele pentru *Liturghiile înainte sfântite*, a căror săvârșire este obligatorie în toate parohiile din Eparhie în decursul Postului Invierii Domnului.

Deasemenea se vor sluji în toate bisericile:

Miercuri seara între orele 6-7: *Paraclisul Maicii Domnului*, iar

Vineri seara: *Acatistul Domnului nostru Iisus Hristos*. Arad, în 26 Februarie 1943.

† Andrei
Episcop.

Nr. 856-1943.

Comunicat

C. Părinți preoți, conducători ai oficiilor parohiale, cari au primit revista „Biserica Ortodoxă Română“ sunt invitați și îndatorați a trimite abonamentul.

C. Părinți preoți cari nu au trimis până acum sumele incursse la colectele „Sf. Marele Mir și Obolul Crucii“, le vor înainta prin oficiile protopopești, în termen de 8 zile.

Arad, la 22 Februarie 1943.

Consiliul Eparhial.

Tipografia „DIECEZANA“ din Arad caută spre angajare un ucenic la secția de mașini a tipografiei. Condiții de angajare: cursul primar complet și vârsta de 14 ani împliniți.

„DIECEZANA“

din Arad are în depozit toate obiectele și rechizitele bisericesti, necesare cultului creștin ortodox ca odăjdii, potire, cruci, cădelnițe și toate cărțile rituale. Mare asortiment de icoane, prăznicare, prapori și candelice etc.

EXECUTĂM ȘI ICONOSTASE

! Cereți cataloage asupra prețurilor !